

Blížíme se mezinárodní smlouvě, která ukončí znečištění plasty. Státy OSN jednaly v Kanadě

4.5.2026 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Na čtvrtém zasedání Mezivládního vyjednávacího výboru (INC-4) došlo k dalšímu posunu v jednáních zejména v tématech nakládání s plastovými odpady a možnostech financování a transformace ekonomik rozvojových zemí směrem k oběhovému hospodářství. Členské státy OSN se také shodly, že je potřeba zintenzivnit práce na přípravě mezinárodní smlouvy. Ta má být hotová již do konce tohoto roku.

Čtvrté zasedání proběhlo mezi 23. - 29. 4. 2024 v Ottawě, navázalo na loňské zasedání v Keni. Tentokrát se jej účastnilo několik tisíc delegátů ze 175 zemí. V Kanadě se delegáti dohodli na zintenzivnění práce mezi oficiálními zasedáními, konkrétně na setkáních odborníků pro urychlení nalezení konsensu v klíčových otázkách. Kromě toho se shodli i na vytvoření otevřené právní skupiny, která se zformuje na INC-5 a bude mít poradní funkci. Jednání v Kanadě se účastnili odborníci z Ministerstva financí a Ministerstva průmyslu a obchodu, delegaci vedli zástupci Ministerstva životního prostředí.

Ambicí smlouvy je zamezit plastovému znečištění do roku 2040. Smlouva by měla mimo jiné přispět ke světové změně nastavení smýšlení zemí, organizací a občanů o jednorázovém používání plastových výrobků. EU i Česká republika již příslušnou legislativu má. Nicméně některé části světa výrazně za tímto trendem zaostávají.

„Je to příležitost, jak na celosvětové úrovni nastavit rovné podmínky napříč celým životním cyklem plastů – od stádia polymerizace v chemických provozech přes produktový design, výrobu, udržitelnou spotřebu, až po nakládání s plastovými odpady a následným využitím materiálů jako druhotných surovin a recyklátů v duchu principů cirkulární ekonomiky,“ sděluje **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)**.

Nalézt dohodu je komplikované. Na jednu stranu plastové výrobky lidstvu v mnohém usnadňují život, na druhou stranu některé plasty kvůli svým chemickým a fyzikálním vlastnostem, a především obrovskému nadužívání, představují bezprostřední hrozbu. Citlivým tématem je omezení produkce plastů jako takových. Tyto klíčové změny se však neobejdou bez spravedlivého a transparentního přechodu pro všechny světové regiony, a širokého zapojení všech zúčastněných stran, což jedno z velkých témat smlouvy. *„Smyslem smlouvy je tedy nalézt vyvážený kompromis směřující k celosvětovému ukončení plastů, které jsou nahraditelné. Dohoda má umožnit lidstvu získat kontrolu nad složením a vlastnostmi těch plastů, které neumíme ničím nahradit, protože je potřebujeme ke každodennímu životu. Díky ní plasty, které se budou moci používat, neohrozí zdraví lidí a budou šetrné k životnímu prostředí,“* dodává ministr Hladík.

Z pohledu České republiky je důležité především prosazovat opatření, která jsou navázaná na evropskou i českou národní legislativu. V oblasti odpadového hospodářství, chemických látek a využívání druhotných surovin totiž patříme celosvětově k těm nejpokročilejším. Proto by celosvětově nastavená pravidla odrážela ta evropská, již ověřená praxí. A konečně, důležitým tématem, které ČR dlouhodobě prosazuje, je cirkulární ekonomika a nutnost uzavření materiálových toků. Závěrečné, páté zasedání Mezivládního vyjednávacího výboru v rámci Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) proběhne na konci listopadu letošního roku a hostit jej bude Korejská republika. Podle

očekávání by se v jihokorejském Pusanu měla dojednat nová mnohostranná smlouva o omezení znečištění životního prostředí plasty.

Veronika Krejčí & Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 534

e-mail:tiskove [at] mzp.cz (tiskove[at]mzp[dot]cz)

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/blizime-se-mezinarodni-smlouve-ktera-ukonci>